# VARNOSTNI LIST
v skladu z Uredbo (ES) št. 1907/2006, kot je bila spremenjena z Uredbo Komisije (EU) 2020/878

# BYK-3935 P

Verzija: 2.0 | Datum zadnje izdaje: 15.10.2025
SDB_SI | Datum revizije: 16.02.2026 | Datum priprave: 12.08.2026

## ODDELEK 1: Identifikacija snovi/zmesi in družbe/podjetja

### 1.1 Identifikator izdelka

Trgovsko ime : BYK-3935 P

Koda proizvoda : 000000000000138064

### 1.2 Pomembne identificirane uporabe snovi ali zmesi in odsvetovane uporabe

Uporaba snovi/zmesi : Rheology Additive

### 1.3 Podrobnosti o dobavitelju varnostnega lista

Družba : BYK-Chemie GmbH
Abelstrasse 45
46483 Wesel
Telefon : +49 281 670-0
Telefaks : +49 281 65735

Informacije : Regulatory Affairs
Telefon : +49 281 670-23532
Telefaks : +49 281 670-23533
Elektronski naslov (pristojna oseba) : GHS.BYK@altana.com

### 1.4 Telefonska številka za nujne primere

+44 1235 239670

## ODDELEK 2: Določitev nevarnosti

### 2.1 Razvrstitev snovi ali zmesi

**Razvrstitev (UREDBA (ES) št. 1272/2008)**

Ni nevarna snov ali zmes.

### 2.2 Elementi etikete

**Etiketiranje (UREDBA (ES) št. 1272/2008)**

Potreben ni noben piktogram za nevarnost, opozorilna beseda, stavki o nevarnosti in previdnostni stavki.

### 2.3 Druge nevarnosti

Snov/mešanica ne vsebuje komponent, ki so obstojne, bioakumulacijske in strupene (PBT) ali izredno obstojne in zelo bioakumulacijske (vPvB) v koncentracijah 0,1% ali več.

Ekološki podatki: Snov/zmes ne vsebuje sestavin, ki bi glede na člen 57(f) Uredbe REACH ali Delegirano uredbo Komisije (EU) 2017/2100 ali Uredbo Komisije (EU) 2018/605 vsebovale lastnosti endokrinih motilcev na ravni 0,1 % ali višje.

Toksikološki podatki: Snov/zmes ne vsebuje sestavin, ki bi glede na člen 57(f) Uredbe REACH ali Delegirano uredbo Komisije (EU) 2017/2100 ali Uredbo Komisije (EU) 2018/605 vsebovale lastnosti endokrinih motilcev na ravni 0,1 % ali višje.

Izogniti se tvorjenju prahu; fini prah, dispergiran v zraku v zadostnih koncentracijah in ki je v bližini vira vžiga, predstavlja potencialno nevarnost eksplozije prahu.
Snov se je ocenilo in/ali testiralo na njene fizicne nevarnosti, nevarnosti za zdravje in za okolje in zanjo velja naslednja razvrstitev.
Izdelek vsebuje manj kot 1% m/m RCS (respirabilne kristalinične silike), kot je določeno z metodo SWeRF. Vsebnost respirabilne kristalinične silike se lahko meri z metodo "Velikostno utežena respirabilna frakcija - SWeRF". Vse podrobnosti o metodi SWeRF so na voljo na www.crystallinesilica.eu.
Odvisno od ravnanja in uporabe (mletje, sušenje, pakiranje v vreče) lahko pride do nastanka prahu v zraku, ki se ga lahko vdihuje. Prah vsebuje respirabilen kristaliničen kremen. Daljše ali pretirano vdihavanje prahu z respirabilnim kristaliničnim kremenom ima lahko za posledico obolenje pljuč, ki se ga običajno imenuje silikoza.. Glavni simptomi silikoze so kašelj in težko dihanje. Poklicno izpostavljenost respirabilnemu prahu je treba spremljati in nadzorovati. Z izdelkom je treba ravnati s pomočjo metod in tehnik, ki zmanjšujejo ali odpravljajo nastanek prahu.

## ODDELEK 3: Sestava/podatki o sestavinah

### 3.2 Zmesi

| | | |
|---|---|---|
| Kemijska narava | : | Modified phyllosilicate |

**Sestavine**

| | | |
|---|---|---|
| Opombe | : | Ni nevarnih sestavin |

## ODDELEK 4: Ukrepi za prvo pomoč

### 4.1 Opis ukrepov za prvo pomoč

| | | |
|---|---|---|
| Splošni nasveti | : | Ne pustiti ponesrečenca brez oskrbe. |
| Pri vdihavanju | : | Pri nezavesti namestite v bočni položaj in pokličite zdravnika.<br>Če simptomi ne izginejo, pokličite zdravnika. |
| Pri stiku z očmi | : | Odstraniti kontaktne leče.<br>Zaščitite nepoškodovano oko.<br>Pri dolgotrajnem draženju oči poiščite zdravnika-specialista. |
| Pri zaužitju | : | Dihalne poti morajo biti prehodne.<br>Ne dajajte mleka ali alkoholnih pijač.<br>Nikoli ne dajajte nezavestni osebi nicesar peroralno (v usta).<br>Če simptomi ne izginejo, pokličite zdravnika. |

### 4.2 Najpomembnejši simptomi in učinki, akutni in zapozneli

Simptomi : Ni razpoložljivih informacij.

**4.3 Navedba kakršne koli takojšnje medicinske oskrbe in posebnega zdravljenja**

Zdravljenje : Ni razpoložljivih informacij.

## ODDELEK 5: Protipožarni ukrepi

**5.1 Sredstva za gašenje**

Ustrezna sredstva za gašenje : Pena
Ogljikov dioksid (CO2)
Suha kemikalija

Neustrezna sredstva za gašenje : Zelo voluminozen vodni curek

**5.2 Posebne nevarnosti v zvezi s snovjo ali zmesjo**

Nevarni proizvodi izgorevanja : ogljikova oksida
Dušikovi oksidi (NOx)

**5.3 Nasvet za gasilce**

Posebna zaščitna oprema za gasilce : Po potrebi nosite pri gašenju neodvisen (avtonomen) dihalni aparat.

Dodatne informacije : Standarden postopek za kemijske požare.
Uporabljajte gasilne ukrepe, ki so primerni lokalnim okoliščinam in bližnjemu okolju.

## ODDELEK 6: Ukrepi ob nenamernih izpustih

**6.1 Osebni varnostni ukrepi, zaščitna oprema in postopki v sili**

Osebni varnostni ukrepi : Preprečite tvorbo prahu.
Uporabljajte osebno varovalno opremo.

**6.2 Okoljevarstveni ukrepi**

Okoljevarstveni ukrepi : Ne izpirajte v površinsko vodo ali v kanalizacijski sistem.

**6.3 Metode in materiali za zadrževanje in čiščenje**

Metode čiščenja : Poberite in organizirajte odstranitev brez tvorbe prahu.
Pometite na kup in odstranite z lopato.
Hranite v primernih in zaprtih odlagalnih posodah.

**6.4 Sklicevanje na druge oddelke**

Za navodila za odstranjevanje glejte odsek 13., Za osebno zaščito glejte oddelek 8.

## ODDELEK 7: Ravnanje in skladiščenje

### 7.1 Varnostni ukrepi za varno ravnanje

| | | |
|---|---|---|
| Navodilo za varno rokovanje | : | Za osebno zaščito glejte oddelek 8.<br>Na področju uporabe naj bo prepovedano kaditi, jesti in piti. |
| Navodila za varstvo pred požarom in eksplozijo | : | Poskrbite za primerno odzračevanje na mestih, kjer se tvori prah. |
| Higienski ukrepi | : | Splošna industrijska higienska praksa. |
| Eksplozija prahu, razred | : | St2 |

### 7.2 Pogoji za varno skladiščenje, vključno z nezdružljivostjo

| | | |
|---|---|---|
| Zahteve glede skladinih prostorov in posod | : | Električne inštalacije / delovni materiali morajo ustrezati tehnološkim varnostnim standardom. |
| Navodila za običajno skladiščenje | : | Nobenih materialov ni treba posebej omenjati. |
| Nadaljnje informacije o obstojnosti pri skladiščenju | : | Hranite na suhem mestu.<br>Pri predpisanem skladiščenju in uporabi ne razpade. |

### 7.3 Posebne končne uporabe

| | | |
|---|---|---|
| Posebni način(-i) uporabe | : | Ni razpoložljivih podatkov |

## ODDELEK 8: Nadzor izpostavljenosti/osebna zaščita

### 8.1 Parametri nadzora

**Mejne vrednosti za poklicno izpostavljenost**

Ne vsebuje snovi z mejnimi vrednostmi za poklicno izpostavljenost.

**Nadaljnje mejne vrednosti za poklicno izpostavljenost**

| Opis | Tip vrednosti | Parametri nadzora | Osnova |
|---|---|---|---|
| prah- alveolarna frakcija-inhalabilna frakcija | MV | 1,25 mg/m3 | SI OEL |
| | MV | 10 mg/m3 | SI OEL |
| | KTV | 2,5 mg/m3 | SI OEL |
| | KTV | 20 mg/m3 | SI OEL |

### 8.2 Nadzor izpostavljenosti

**Osebna varovalna oprema**

| | | |
|---|---|---|
| Zaščito za oči/obraz | : | Zaščitna očala |
| Zaščita kože | : | zaščitno oblačilo |
| Zaščita dihal | : | Normalno ni potrebna nobena osebna oprema za zaščito dihal.<br>Če se pojavi prah ali aerosol, uporabljajte respirator z odobrenim filtrom.<br>Priporočljive so maske za zaščito pred prahom, če je koncentracija celotnega prahu več kot 10 mg/m3. |

**Nadzor izpostavljenosti okolja**

| | | |
|---|---|---|
| Splošni nasveti | : | Ne izpirajte v površinsko vodo ali v kanalizacijski sistem. |

## ODDELEK 9: Fizikalne in kemijske lastnosti

### 9.1 Podatki o osnovnih fizikalnih in kemijskih lastnostih

| | | |
|---|---|---|
| Agregatno stanje | : | prah |
| Barva | : | naravna bela |
| Vonj | : | brez vonja |
| Mejne vrednosti vonja | : | Ni razpoložljivih podatkov |
| Tališče/ledišče | : | 135 °C |
| Točka vrelišča/območje vrelišča | : | Ni razpoložljivih podatkov |
| Vnetljivost | : | Gorljive snovi |
| Zgornja meja eksplozivnosti / Zgornja omejitev vnetljivosti | : | Ni razpoložljivih podatkov |
| Spodnja meja eksplozivnosti / Spodnja omejitev vnetljivosti | : | 60 g/m3<br>Metoda: DIN EN 14034 |
| Plamenišče | : | Ni smiselno |
| Temperatura samovžiga | : | < 400 °C<br>Metoda: DIN EN ISO / IEC 80079-20-2<br>Ignition temperature dust layer<br><br>340 °C<br>Metoda: DIN EN ISO / IEC 80079-20-2<br>Ignition temperature dust cloud |
| Temperatura razpadanja | : | Ni razpoložljivih podatkov |
| pH | : | netopno |
| Viskoznost | | |

| | | |
|---|---|---|
| Viskoznost, dinamična | : | Ni smiselno |
| Viskoznost, kinematična | : | Ni smiselno |
| Topnost | | |
| Topnost v vodi | : | nemešljivo |
| Topnost v drugih topilih | : | nemešljivo |
| Parni tlak | : | Ni razpoložljivih podatkov |
| Relativna gostota | : | Ni razpoložljivih podatkov |
| Gostota | : | 1,5 g/cm3 (20 °C, 1,013 hPa) |
| Relativna gostota par/hlapov | : | Ni razpoložljivih podatkov |

### 9.2 Drugi podatki

Vnetljive trdne snovi

| | | |
|---|---|---|
| Gorljivost, št. | : | 3<br>Metoda: DIN EN 17077 |
| Klasifikacija eksplozivnosti prahu (Kst) | : | 199 m.b_/s<br>Metoda: DIN EN 14034 |
| Eksplozija prahu, razred | : | St2 |
| Hitrost izparevanja | : | Ni razpoložljivih podatkov |

## ODDELEK 10: Obstojnost in reaktivnost

### 10.1 Reaktivnost

Pri predpisanem skladiščenju in uporabi ne razpade.

### 10.2 Kemijska stabilnost

Pri predpisanem skladiščenju in uporabi ne razpade.

### 10.3 Možnost poteka nevarnih reakcij

Nevarne reakcije : Pri predpisanem skladiščenju in uporabi ne razpade.

Obstojno pri priporočenih pogojih skladiščenja.
Ni omembe vrednega tveganja.
Prah utegne tvoriti eksplozivno zmes v zraku.

### 10.4 Pogoji, ki se jim je treba izogniti

Pogoji, ki se jim je treba izogniti : Ni razpoložljivih podatkov

### 10.5 Nezdružljivi materiali

Materiali, ki se jim je treba izogniti : Močni oksidanti

### 10.6 Nevarni produkti razgradnje

Nevarni produkti razgradnje niso znani.

## ODDELEK 11: Toksikološki podatki

### 11.1 Podatki o razredih nevarnosti, kakor so opredeljeni v Uredbi (ES) št. 1272/2008

**Akutna strupenost**
Ni uvrščeno zaradi pomanjkanja podatkov.

**Proizvod:**
Akutna oralna strupenost : Opombe: Ni razpoložljivih podatkov

**Jedkost za kožo/draženje kože**
Ni uvrščeno zaradi pomanjkanja podatkov.

**Proizvod:**
Opombe : Ni razpoložljivih podatkov

**Resne okvare oči/draženje**
Ni uvrščeno zaradi pomanjkanja podatkov.

**Proizvod:**
Opombe : Ni razpoložljivih podatkov

**Preobčutljivost pri vdihavanju in preobčutljivost kože**

**Preobčutljivost v stiku s kožo**
Ni uvrščeno zaradi pomanjkanja podatkov.

**Preobčutljivost dihal**
Ni uvrščeno zaradi pomanjkanja podatkov.

**Proizvod:**
Opombe : Ni razpoložljivih podatkov

**Mutagenost za zarodne celice**
Ni uvrščeno zaradi pomanjkanja podatkov.

**Rakotvornost**
Ni uvrščeno zaradi pomanjkanja podatkov.

**Strupenost za razmnoževanje**
Ni uvrščeno zaradi pomanjkanja podatkov.

**STOT - enkratna izpostavljenost**
Ni uvrščeno zaradi pomanjkanja podatkov.

**STOT - ponavljajoča se izpostavljenost**
Ni uvrščeno zaradi pomanjkanja podatkov.

**Strupenost pri ponovljenih odmerkih**

**Proizvod:**

| | | |
|---|---|---|
| Opombe | : | Ni razpoložljivih podatkov |

**Toksičnost pri vdihavanju**
Ni uvrščeno zaradi pomanjkanja podatkov.

### 11.2 Podatki o drugih nevarnostih

**Lastnosti endokrinih motilcev**

**Proizvod:**

| | | |
|---|---|---|
| Ocena | : | Snov/zmes ne vsebuje sestavin, ki bi glede na člen 57(f) Uredbe REACH ali Delegirano uredbo Komisije (EU) 2017/2100 ali Uredbo Komisije (EU) 2018/605 vsebovale lastnosti endokrinih motilcev na ravni 0,1 % ali višje. |

**Dodatne informacije**

**Proizvod:**

| | | |
|---|---|---|
| Opombe | : | Ta izdelek vsebuje skupno <1% kristalinicnega kremena. Delež respirabilnega kristalinicnega kremena, kot je doloceno z metodo SWERF, je pod 1% m/m. Glej razdelek 2.3 |

## ODDELEK 12: Ekološki podatki

### 12.1 Strupenost

**Proizvod:**

| | | |
|---|---|---|
| Strupenost za ribe | : | Opombe: Ni razpoložljivih podatkov |
| Strupenost za vodno bolho in druge vodne nevretenčarje | : | Opombe: Ni razpoložljivih podatkov |

### 12.2 Obstojnost in razgradljivost

**Proizvod:**

| | | |
|---|---|---|
| Biorazgradljivost | : | Opombe: Ni razpoložljivih podatkov |

### 12.3 Zmožnost kopičenja v organizmih

**Proizvod:**

| | | |
|---|---|---|
| Bioakumulacija | : | Opombe: Ni razpoložljivih podatkov |

### 12.4 Mobilnost v tleh

Ni razpoložljivih podatkov

### 12.5 Rezultati ocene PBT in vPvB

**Proizvod:**

| | | |
|---|---|---|
| Ocena | : | Snov/mešanica ne vsebuje komponent, ki so obstojne, bioakumulacijske in strupene (PBT) ali izredno obstojne in zelo bioakumulacijske (vPvB) v koncentracijah 0,1% ali več. |

### 12.6 Lastnosti endokrinih motilcev

**Proizvod:**

| | | |
|---|---|---|
| Ocena | : | Snov/zmes ne vsebuje sestavin, ki bi glede na člen 57(f) Uredbe REACH ali Delegirano uredbo Komisije (EU) 2017/2100 ali Uredbo Komisije (EU) 2018/605 vsebovale lastnosti endokrinih motilcev na ravni 0,1 % ali višje. |

### 12.7 Drugi škodljivi učinki

**Proizvod:**

| | | |
|---|---|---|
| Dodatne okoljevarstvene informacije | : | Ni razpoložljivih podatkov |

## ODDELEK 13: Odstranjevanje

### 13.1 Metode ravnanja z odpadki

| | | |
|---|---|---|
| Kontaminirana embalaža/pakiranje | : | Prazne posode je treba dostaviti pooblaščeni osebi za ravnanje z odpadki na recikliranje ali odlaganje. |

## ODDELEK 14: Podatki o prevozu

### 14.1 Številka ZN in številka ID

| | | |
|---|---|---|
| **ADR** | : | Ni razvrščeno kot nevarno blago |
| **RID** | : | Ni razvrščeno kot nevarno blago |
| **IMDG** | : | Ni razvrščeno kot nevarno blago |
| **IATA** | : | Ni razvrščeno kot nevarno blago |

### 14.2 Pravilno odpremno ime ZN

| | | |
|---|---|---|
| **ADR** | : | Ni razvrščeno kot nevarno blago |
| **RID** | : | Ni razvrščeno kot nevarno blago |
| **IMDG** | : | Ni razvrščeno kot nevarno blago |
| **IATA** | : | Ni razvrščeno kot nevarno blago |

### 14.3 Razredi nevarnosti prevoza

| | | |
|---|---|---|
| **ADR** | : | Ni razvrščeno kot nevarno blago |
| **RID** | : | Ni razvrščeno kot nevarno blago |
| **IMDG** | : | Ni razvrščeno kot nevarno blago |
| **IATA** | : | Ni razvrščeno kot nevarno blago |

**14.4 Skupina embalaže**

| | | |
|---|---|---|
| **ADR** | : | Ni razvrščeno kot nevarno blago |
| **RID** | : | Ni razvrščeno kot nevarno blago |
| **IMDG** | : | Ni razvrščeno kot nevarno blago |
| **IATA (Tovor)** | : | Ni razvrščeno kot nevarno blago |
| **IATA (Potnik)** | : | Ni razvrščeno kot nevarno blago |

**14.5 Nevarnosti za okolje**

Ni razvrščeno kot nevarno blago

**14.6 Posebni previdnostni ukrepi za uporabnika**

Ni smiselno

**14.7 Pomorski prevoz v razsutem stanju v skladu z instrumenti IMO**

Ne velja za izdelek kot je dobavljen.

## ODDELEK 15: Zakonsko predpisani podatki

**15.1 Predpisi/zakonodaja o zdravju, varnosti in okolju, specifični za snov ali zmes**

| | | |
|---|---|---|
| REACH - Omejitve proizvodnje, dajanja v promet in uporabe nekaterih nevarnih snovi, zmesi in izdelkov (Priloga XVII) | : | Upoštevati je treba pogoje omejitve za naslednje vnose:<br>Številka na seznamu 78:<br>Polymers of ethylene, in primary forms<br>vsebnost sintetičnih polimernih mikrodelcev (SPM): 15 - 25 %<br>Za dobavljene sintetične polimerne mikrodelce veljajo pogoji iz vnosa 78 v Prilogi XVII k Uredbi (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta |
| REACH - Seznam kandidatnih snovi, ki vzbujajo veliko zaskrbljenost, za avtorizacijo ( 59. člen). | : | Ta proizvod ne vsebuje snovi, ki zelo zbujajo skrb (Uredba (ES) št. 1907/2006 (REACH), 57. člen). |
| REACH - Seznam snovi, ki so predmet avtorizacije (Priloga XIV) | : | Ni smiselno |
| Seveso III: Direktiva 2012/18/EU Evropskega parlamenta in Sveta o obvladovanju nevarnosti večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi. | | Ni smiselno |

**Drugi predpisi:**

Zakon o kemikalijah
Zakon o varstvu okolja
Uredba o odpadkih
Uredba o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo
Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti kemičnim snovem pri delu (Uradni list RS, št. 72/21, 29/24 in 26/25)
Pravilnik o osebni varovalni opremi, ki jo delavci uporabljajo pri delu

### 15.2 Ocena kemijske varnosti

Ni smiselno

## ODDELEK 16: Drugi podatki

Položaji, kjer so bile izvedene ustrezne spremembe v primerjavi s prejšnjo različico, so v besedilu besedila označene z dvema navpičnima črtama.

**Celotno besedilo drugih okrajšav**

| | | |
|---|---|---|
| SI OEL | : | Kemičnim snovem pri delu - Priloga 1: Mejne vrednosti |
| SI OEL / MV | : | mejna vrednost |
| SI OEL / KTV | : | kratkotrajna vrednost |

ADN - Evropski sporazum o mednarodnem prevozu nevarnih snovi po celinskih vodah; ADR - Sporazum o mednarodnem prevozu nevarnih snovi po cesti; AIIC - Avstralski seznam industrijskih kemikalij; ASTM - Ameriško združenje za testiranje materialov; bw - Telesna teža; CLP - Uredba o razvrščanju, označevanju in pakiranju; Uredba (ES) št. 1272/2008; CMR - Karcinogena, mutagena strupena snov ali snov, strupena za razmnoževanje; DIN - Standard nemškega inštituta za standardizacijo; DSL - Seznam domačih snovi (Kanada); ECHA - Evropska agencija za kemikalije; EC-Number - Evropska številka Skupnosti; ECx - Koncentracija, povezana z x% odzivom; ELx - Stopnja obremenitve, povezana z x% odzivom; EmS - Načrt v sili; ENCS - Obstoječe in nove kemične snovi (Japonska); ErCx - Koncentracija, povezana z x% odzivom stopnje rasti; GHS - Globalno usklajeni sistem; GLP - Dobra laboratorijska praksa; IARC - Mednarodna agencija za raziskave raka; IATA - Mednarodno združenje letalskih prevoznikov; IBC - Mednarodni kodeks za gradnjo in opremo ladij, ki prevažajo nevarne kemikalije v razsutem stanju; IC50 - Polovična največja inhibitorna koncentracija; ICAO - Mednarodna organizacija civilnega letalstva; IECSC - Kitajski seznam obstoječih kemičnih snovi; IMDG - Mednarodni kodeks za prevoz nevarnih snovi po morju; IMO - Mednarodna pomorska organizacija; ISHL - Zakon o varnosti in zdravju pri delu (Japonska); ISO - Mednarodna organizacija za standardizacijo; KECI - Korejski seznam obstoječih kemikalij; LC50 - Smrtna koncentracija za 50% testirane populacije; LD50 - Smrtni odmerek za 50% testirane populacije (srednji smrtni odmerek); MARPOL - Mednarodna konvencija o preprečevanju onesnaževanja morja z ladij; n.o.s. - Nikjer drugje navedeno; NO(A)EC - Koncentracija brez opaznega (škodljivega) učinka; NO(A)EL - Raven brez opaznega (škodljivega) učinka; NOELR - Stopnja obremenitve brez opaznega učinka; NZIoC - Novozelandski popis kemikalij; OECD - Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj; OPPTS - Urad za kemijsko varnost in preprečevanje onesnaževanja; PBT - Snov, ki je obstojna, se kopiči v organizmih in je strupena; PICCS - Filipinski seznam kemikalij in

kemičnih snovi; (Q)SAR - (Kvantitativno) razmerje med strukturo in aktivnostjo; REACH - Uredba (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta o registriranju, vrednotenju, potrjevanju in omejevanju kemikalij; RID - Pravilniki o mednarodnem železniškem prevozu nevarnega blaga; SADT - Samopospešujoča temperatura razgradnje; SDS - Varnostni list; SVHC - snov, ki vzbuja veliko zaskrbljenost; TCSI - Tajvanski popis kemičnih snovi; TECI - Tajski seznam obstoječih kemičnih snovi; TRGS - Tehnično pravilo za nevarne snovi; TSCA - Zakon o nadzoru strupenih snovi (ZDA); UN - Združeni narodi; vPvB - Zelo obstojno in se zelo lahko kopiči v organizmih

**Dodatne informacije**

Nasvete o usposabljanju : Poučite delavce (in vaše stranke ali uporabnike v primeru preprodaje) o možnosti prisotnosti respirabilnega prahu kristaliničnega kremena, ter o možnih škodljivih učinkih. Treba je zagotoviti ustrezno usposabljanje za ravnanje s tem materialom in za njegovo uporabo, kot je določeno z ustreznimi predpisi.

Drugi podatki : Leta 1997 je Mednarodna agencija za raziskave raka (IARC) ugotovila, da vdihavanje kristaliničnega kremena ($SiO_2$) na delovnem mestu povzroča pri ljudeh raka na pljučih. V zaključni oceni pa je IARC navedla, da »rakotvornosti niso zaznali pri vseh študijah v industrijskih okoljih. Rakotvornost je lahko odvisna od pripadajočih lastnosti kristaliničnega kremena ali zunanjih dejavnikov, ki vplivajo na njegovo biološko aktivnost ali širjenje njegovih polimorfov.« Monografiji IARC (Mednarodne agencije za raziskave raka, ZDA) o oceni vpliva kemikalij na tveganje za nastanek raka pri ljudeh, in Kremen, kristalinični kremenov prah in organska vlakna, 1997, Št. 68, IARC, Lyon, Francija)

Junija 2003 je Znanstveni odbor za mejne vrednosti za poklicno izpostavljenost kemičnim snovem Evropske unije (SCOEL) ugotovil, da je vdihavanje kristaliničnega kremenovega prahu glavni vzrok za obolelost ljudi za silikozo. »Obstaja dovolj dokazov za to, da je pri osebah s silikozo povečano relativno tveganje za nastanek pljučnega raka (očitno pa ne pri zaposlenih, ki za silikozo niso obolel in ki so bili izpostavljeni kremenovemu prahu v kamnoseštvu in keramični industriji). Zato bi s preprečevanjem razvoja silikoze lahko zmanjšali tveganje za nastanek raka …« (COEL SUM Doc 94-končen, Junij 2003)

V skladu z najnovejšim stanjem tehnike je možno dosledno zaščito delavcev zagotoviti z upoštevanjem obstoječih zakonskih omejitev poklicne izpostavljenosti.

Informacija v tem Varnostnem podatkovnem listu je pravilna po našem najboljšem znanju, informacijah in prepričanju na dan njene objave. Informacija je zasnovana samo kot napotilo za varno rokovanje, uporabo, obdelavo/predelavo, shranjevanje/skladiščenje, transport, odstranjevanje in izpust in ne sme biti interpretirana kot jamstvo ali specifikacija kakovosti. Informacija se nanaša samo na označeni specifični material in morda ne bo veljavna za tak

material, če bo uporabljen v kombinaciji s kakšnim drugim materialom ali postopkom, razen če to ni posebej navedeno v tekstu.

SI / SL